

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 21 Φεβρουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 14/1/2025 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 57/15-1-2025 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Της ... που εδρεύει στην ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό .../2024 για την σύναψη συμφωνίας πλαίσιο για την προμήθεια «...» με CPV ... χρονικής διάρκειας δύο (2) ετών.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 15.000,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας πλαίσιο (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχων της συμφωνίας πλαίσιο με αντικείμενο την προμήθεια «...» με CPV ... χρονικής διάρκειας δύο (2) ετών συνολικής

εκτιμώμενης αξίας ... ευρώ, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης αξίας του δικαιώματος προαίρεσης για ετήσια παράταση της συμφωνίας πλαίσιο που ανέρχεται σε ... ευρώ. Προκήρυξη της συμφωνίας πλαίσιο απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις .../.../2024 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η προσβαλλόμενη Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις .../.../2024 (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής.

3. Το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο υποδιαιρείται σε ... (...) κατηγορίες ... που συνιστούν και τα αντίστοιχα τμήματα της προμήθειας. Οι οικονομικοί φορείς έχουν δικαίωμα υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα, υπό την προϋπόθεση ότι θα προσφερθεί το σύνολο της ποσότητας του κάθε τμήματος, καθώς και τα απαιτούμενα ... και Το αποτέλεσμα του διαγωνισμού για κάθε τμήμα της συμφωνίας πλαίσιο προβλέπεται κατ' αρχήν ότι θα κατακυρωθεί σε τρεις (3) αναδόχους, εφόσον υποβληθεί αντίστοιχος αριθμός παραδεκτών προσφορών. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι κάθε τμήμα της συμφωνίας πλαίσιο θα ανατεθεί (εφόσον υπάρχουν) στους τρεις (3) πρώτους κατά σειρά κατάταξης οικονομικούς φορείς σε ποσοστά 50%, 30% και 20% αντίστοιχα της προβλεπόμενης στη Διακήρυξη μέγιστης συνολικής ποσότητας ... του τμήματος. Εφόσον υπάρχουν μόνο δύο (2) παραδεκτές προσφορές, κάθε τμήμα θα ανατεθεί στους δύο (2) οικονομικούς φορείς σε ποσοστά 70% και 30% αντίστοιχα. Τέλος, στην περίπτωση που υποβληθεί μία (1) παραδεκτή οικονομική προσφορά ανά τμήμα, θα ανατεθεί η συμφωνία πλαίσιο στον μοναδικό προσφέροντα σε ποσοστό 100% της προβλεπόμενης ποσότητας. Οι εκτελεστικές συμβάσεις θα ανατεθούν, είτε από την ..., είτε από τις αναθέτουσες αρχές που προβλέπονται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, το οποίο περιέχει, ωστόσο και την πρόβλεψη ότι μπορεί να προστεθούν και άλλα ... με βάση τις ... που εκτελούν τις σχετικές πράξεις.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της συμφωνίας πλαίσιο (προμήθεια), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της

αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

5. Η αναθέτουσα αρχή ανάρτησε την προδικαστική προσφυγή στις 23/1/2025 στα συνημμένα του διαγωνισμού, στα οποία έχουν πρόσβαση όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς και υπέβαλε απόψεις: α) στις 21/1/2025 για το υποβληθέν αίτημα αναστολής, στις οποίες διατύπωσε και θέσεις επί της ουσίας της προδικαστικής προσφυγής και β) στις 29/1/2025 για την προδικαστική προσφυγή, νόμιμα και εμπρόθεσμα. Κατόπιν της υποβολής του πρώτου παραπάνω εγγράφου απόψεων, η προσφεύγουσα υπέβαλε συμπληρωματικό υπόμνημα στις 27/1/2025, νόμιμα και εμπρόθεσμα.

6. Η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης Διακήρυξης διότι, παρά το γεγονός ότι η ίδια δραστηριοποιείται επαγγελματικά στην αγορά που αφορά ο προκείμενος διαγωνισμός και ενδιαφέρεται να συμμετάσχει σε αυτόν προσφέροντας, κατά δήλωσή της, τουλάχιστον δύο (2) προϊόντα, αλλά και όσα άλλα επιλέξει μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, η συμμετοχή της εμποδίζεται, κατά τους ισχυρισμούς της, εξαιτίας των πληττόμενων όρων. Με το περιεχόμενο αυτό η προδικαστική αρχή ασκείται κατ' αρχήν με έννομο συμφέρον, ενώ το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας για την προβολή καθενός από τους λόγους της προδικαστικής προσφυγής ελέγχεται παρακάτω κατά την εξέταση του αντίστοιχου λόγου.

7. Όσον αφορά στο έννομο συμφέρον για την προσβολή όρων Διακήρυξης, έχει κριθεί (ΣτΕ 12-15/2018 Ολ., ΣτΕ 1255/2024, ΕΑ ΣτΕ 170/2021, 240/2020, 56/2020, 352-353/2018, 86/2018 κ.α.) ότι η θέσπιση του συστήματος παροχής έννομης προστασίας κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων σκοπεί στην προστασία των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων έναντι της βλάβης που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την παράβαση εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής κανόνων που καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης και τα κριτήρια ανάθεσης. Επομένως, κατά την έννοια του άρθρου

360 ν. 4412/2016, στην περίπτωση που ενδιαφερόμενος για την ανάθεση της σύμβασης οικονομικός φορέας ασκεί προδικαστική προσφυγή κατά όρων Διακήρυξης, πρέπει αυτός, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την προσφυγή με έννομο συμφέρον, να επικαλεστεί άμεση βλάβη από όρο της Διακήρυξης που παραβιάζει, κατά τους ισχυρισμούς του, τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιαδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό. Έτσι, ως επίκληση βλάβης, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο προβολή παράβασης διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά η επίκληση συγκεκριμένων, αρκούντως εξειδικευμένων και τεκμηριωμένων ενόψει των συνθηκών, στοιχείων που αφορούν στη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου ενδιαφερομένου λόγω των οποίων είτε αποκλείεται, είτε καθίσταται υπερβολικά δυσχερής η συμμετοχή του στον διαγωνισμό, είτε προδιαγράφεται (άμεσα ή έμμεσα) σε βάρος του το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας του να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (βλ. νομολογία παραπάνω). Εξάλλου, η κατά τα άνω επίκληση βλάβης προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος κατά Διακήρυξης απαιτείται τόσο κατά την προβολή λόγων που στρέφονται κατά συγκεκριμένων όρων της όσο και κατά την προβολή λόγων, με τους οποίους αμφισβητείται γενικά νομιμότητά της. Τέλος, ο ειδικός αυτός ισχυρισμός περί βλάβης που θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος πρέπει να περιέχεται με ορισμένο τρόπο στην προδικαστική προσφυγή και δεν μπορεί να συμπληρωθεί με οποιονδήποτε τρόπο εκ των υστέρων.

8. Όπως έχει, επίσης, κριθεί (βλ. ΣτΕ 1760/2024, 1250/2024, 1399/2023, ΕΑ ΣτΕ 170/2021, 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.α.), η αναθέτουσα αρχή είναι κατ' αρχήν ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της Διακήρυξης για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια επιλογής και ανάθεσης, τις τεχνικές προδιαγραφές και τις ανάγκες της από ποσοτική και ποιοτική άποψη. Η δε θέσπιση με τη Διακήρυξη προϋποθέσεων συμμετοχής που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού για μόνο τον λόγο ότι επιτρέπει τη συμμετοχή ορισμένων ενδιαφερομένων και συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο

διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν άλλων οικονομικών φορέων που δεν πληρούν τους όρους αυτούς. Και τούτο, διότι από τη φύση τους τα κριτήρια επιλογής και οι τεχνικές προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους αμφισβητείται απαράδεκτα από τυχόν προτιθέμενους να μετάσχουν στον διαγωνισμό. Έτσι, λόγοι προδικαστικής προσφυγής, με τους οποίους ο προσφεύγων επιχειρεί, υπό τη μορφή της αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της Διακήρυξης, να προσδιορίσει ο ίδιος τους όρους συμμετοχής ή να προδιαγράψει, κατά τις επαγγελματικές του ανάγκες και δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι.

9. Περαιτέρω, τα κριτήρια επιλογής και οι τεχνικές προδιαγραφές ελέγχονται, εφόσον προβληθούν παραδεκτά κατ' αρχήν, από την άποψη της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς επίσης και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ 1760/2024, 1399/2023, 170/2021 κ.α.). Έτσι, οι ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται με τα έγγραφα της σύμβασης πρέπει να σχετίζονται με το αντικείμενό της, ήτοι να τελούν σε σχέση αναλογίας και να είναι προσαρμοσμένα προς αυτό, χωρίς όμως, να βαίνουν πέραν του αναγκαίου μέτρου για την εξυπηρέτηση του κατά περίπτωση επιδιωκόμενου σκοπού (βλ. ΣτΕ 170/2021 κ.α.). Ειδικότερα, σύμφωνα με την εφαρμοστέα -κατά το άρθρο 18 ν. 4412/2016 στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων- αρχή της αναλογικότητας, οι οριζόμενες από τη Διακήρυξη ελάχιστες απαιτήσεις πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίες και πρόσφορες για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (πρβλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili, σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, Swedish Match, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, σκέψη 59 κλπ).

10. Και ναι μεν, όπως έχει κριθεί, η Διακήρυξη, ως κανονιστική πράξη, δεν απαιτείται να φέρει αιτιολογία (ΣτΕ 434/2021, 1463/2015 κ.α.), αλλά η επιλογή κατ' ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής των όρων υποβολής προσφορών, είναι αιτιολογητέα, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νόμιμης άσκησης της διακριτικής ευχέρειας και της τήρησης των άκρων ορίων αυτής (πρβλ ΟΛΣτΕ 721/1969). Στην περίπτωση δε αμφισβήτησης των κανονιστικών όρων της Διακήρυξης ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, ενόψει του ότι η κανονιστικού χαρακτήρα Διακήρυξη δεν φέρει υποχρεωτικά αιτιολογία, η επιλογή των πληττόμενων απαιτήσεων, μπορεί να παρατίθεται με τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής (πρβλ. ΔΕφΠειρ 44/2018) ή/και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου.

11. Με τον **πρώτο λόγο της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση των όρων του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, σύμφωνα με τους οποίους στην ... των ... περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, χωρίς πρόσθετο κόστος τα απαιτούμενα ... των ..., τα ... (...) με τα αναλώσιμά τους και η παροχή υποστήριξης της εκάστοτε ... σε κάθε Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η επίμαχη απαίτηση δωρεάν παροχής όλων των ... και υπηρεσιών ... των ..., σε συνδυασμό με τις λοιπές ρυθμίσεις της Διακήρυξης για άμεση ανταπόκριση σε όλα τα ... της χώρας, καθιστά εκ προοιμίου οικονομικά ασύμφορη την συμμετοχή της στον διαγωνισμό, διότι λόγω της απαίτησης για παροχή του παραπάνω εξοπλισμού και της υποστήριξης χωρίς επιπλέον κόστος, η προμήθεια είναι ζημιογόνα. Κατά τους ισχυρισμούς της, με τον τρόπο αυτό δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης, διότι ο προσφερόμενος συνοδός εξοπλισμός δεν αξιολογείται ποιοτικά.

12. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι **απορριπτέος** πρωτίστως, διότι με αυτόν αμφισβητείται απαράδεκτα η σκοπιμότητα της επιλογής της αναθέτουσας αρχής να προσδιορίσει το αντικείμενο της προμήθειας σύμφωνα με τις ανάγκες της από ποιοτική και ποσοτική άποψη απαιτώντας να προσφέρεται μαζί με τα υπό προμήθεια υλικά και χωρίς επιπλέον κόστος το σύνολο του συνοδού εξοπλισμού και όλων των συναφών αναλώσιμων για την τοποθέτηση των υπό ..., καθώς επίσης και η υποστήριξη

των ... από αρμόδιο προσωπικό του αναδόχου. Επίσης απαράδεκτα προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι ο πληττόμενος όρος της Διακήρυξης καθιστά τη συμμετοχή της προσφεύγουσας στον διαγωνισμό μη συμφέρουσα οικονομικά, διότι η εκτίμηση της προσφεύγουσας ως προς το εάν είναι ή όχι επωφελής ή συμμετοχή της στον διαγωνισμό, (η οποία δεν εμποδίζεται με οποιονδήποτε τρόπο από τον πληττόμενο όρο) ανάγεται στην ελεύθερη επιχειρηματική της επιλογή. Τούτο, άλλωστε, επαληθεύεται από τον προβαλλόμενο με το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας ισχυρισμό ότι και στην περίπτωση των απευθείας αναθέσεων τίθενται όροι για δωρεάν παροχή με τα ... των ... και ... και η επιλογή της να αναλαμβάνει τέτοιες συμβάσεις με απευθείας ανάθεση με τους όρους αυτούς ανάγεται στο επιχειρηματικό της σχέδιο και τον οικονομικό της προγραμματισμό. Τέλος, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι με τους πληττόμενους όρους παραβιάζονται οι αρχές του αθέμιτου ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης είναι απορριπτέος, διότι η υποχρέωση υποβολής προσφοράς που θα συμπεριλαμβάνει χωρίς πρόσθετο κόστος τα ... και την τεχνική υποστήριξη βαρύνει εξίσου όλους τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς. Κατά συνέπεια, **ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

13. Με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της Διακήρυξης, διότι η αναθέτουσα αρχή δεν υποδιαίρεσε το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο ανά ... (...) καθιστώντας υπερβολικά δυσχερή τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όπως η ίδια, στον διαγωνισμό, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις για παροχή του εξοπλισμού και της υποστήριξης χωρίς κόστος και για εικοσιτετράωρη προθεσμία παράδοσης. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι με την υποδιαίρεση της συμφωνίας πλαίσιο σε ... θα ήταν ευχερέστερο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να υποβάλουν προσφορές για περισσότερες κατηγορίες προϊόντων γεωγραφικά κατανεμημένων.

14. Το άρθρο 59 παρ. 1 ν. 4412/2016 ορίζει τα εξής: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποφασίζουν να αναθέτουν μια σύμβαση υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων και μπορούν να προσδιορίζουν το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων αυτών. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τους βασικούς λόγους της

απόφασής τους να μην διαιρέσουν μία σύμβαση σε τμήματα, στοιχείο που περιλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης ή στην ειδική έκθεση του άρθρου 341». Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, οι αναθέτουσες αρχές κατά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων διαθέτουν διακριτική ευχέρεια να αποφασίσουν εάν η διαδικασία ανάθεσης θα γίνει ενιαία για το σύνολο του αντικείμενου τους ή τούτο θα υποδιαιρεθεί σε τμήματα με ποσοτικά ή ποιοτικά κριτήρια με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών τους και, τελικά, του δημοσίου συμφέροντος. Από τη ρύθμιση αυτή συνάγεται ότι σε περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή, η οποία έχει σχετική διακριτική ευχέρεια, επιλέξει να μην υποδιαιρέσει το συμβατικό αντικείμενο σε περισσότερα τμήματα, οφείλει να εκθέτει σε έγγραφο της σύμβασης τους λόγους της επιλογής της. Η επιλογή της αναθέτουσας αρχής να μην υποδιαιρέσει τη σύμβαση ελέγχεται μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας (ΕλΣυν 2498/2020 Ολ., σκ. 8). Αντίθετα, από την παραπάνω διάταξη δεν προκύπτει υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να παραθέτει στα έγγραφα της σύμβασης ειδική αιτιολογία σχετικά με τα κριτήρια και τις παραμέτρους που έλαβε υπόψη της για την επιλογή της να υποδιαιρέσει τη συμφωνία πλαίσιο σε τμήματα.

15. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η συμφωνία πλαίσιο αφορά στην ..., καθένα από τα οποία αποτελεί και ένα διακριτό τμήμα της σύμβασης. Υποδιαιρώντας το αντικείμενο της συμφωνίας με τον τρόπο αυτό, η αναθέτουσα αρχή προέβη νόμιμα και εντός των ορίων της διακριτικής της ευχέρειας στον καθορισμό τμημάτων της συμφωνίας με βάση τα υπό προμήθεια είδη, εξαντλώντας μάλιστα τη δυνατότητα τμηματοποίησης με τον προσδιορισμό τόσων τμημάτων της συμφωνίας πλαίσιο όσα και τα επιμέρους Εφόσον, λοιπόν, η αναθέτουσα αρχή υποδιαίρεσε το αντικείμενο της σύμβασης σε τμήματα και έδωσε τη δυνατότητα συμμετοχής στον διαγωνισμό έστω και για ένα τμήμα του, ανταποκρίθηκε κατ' αρχήν στον σκοπό των προπαρατεθεισών διατάξεων να διευκολύνει τη συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον διαγωνισμό, ενώ δεν είχε υποχρέωση για περαιτέρω υποδιαίρεση του αντικείμενου της υπό ανάθεση συμφωνίας πλαίσιο με βάση άλλα κριτήρια, όπως το γεωγραφικό, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Στο μέτρο δε που προβάλλεται ότι η αναθέτουσα αρχή έπρεπε να επιλέξει γεωγραφικό κριτήριο τμηματοποίησης

αντί ή σε συνδυασμό με το ποιοτικό, ο προβαλλόμενος ισχυρισμός είναι απορριπτέος, διότι αμφισβητείται απαράδεκτα η σκοπιμότητα της επιλογής της αναθέτουσας αρχής. Κατά συνέπεια, **ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

16. Με τον **τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Διακήρυξη δεν προσδιορίζει τις ποσότητες υλικών ανά ... και αναφέρει τα ... που θα εξυπηρετήσει η συμφωνία πλαίσιο ενδεικτικά επιφυλασσόμενη να προσθέσει και άλλα, με αποτέλεσμα η Διακήρυξη να καθίσταται ασαφής. Κατά τους ισχυρισμούς της, με τον τρόπο αυτό καθίσταται υπερβολικά δυσχερής έως αδύνατη η εκτίμηση του κόστους της προμήθειας, η εκπόνηση επιχειρηματικού πλάνου και η σύνταξη παραδεκτής, ανταγωνιστικής και υγιούς προσφοράς.

17. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής, με τον οποίο προβάλλεται ασάφεια των πληττόμενων όρων της Διακήρυξης λόγω μη προσδιορισμού των απαιτούμενων ποσοτήτων ... ανά ... είναι απορριπτέος. Και τούτο, διότι στο άρθρο 1.3.6 και στο Παράρτημα II της Διακήρυξη προσδιορίζεται η μέγιστη συνολική απαιτούμενη ποσότητα ανά κατηγορία/τμήμα (...) της συμφωνίας πλαίσιο και επιβάλλεται η υποβολή προσφοράς για το σύνολο της απαιτούμενης ποσότητας, ενώ από μόνο το γεγονός ότι δεν προσδιορίζονται οι ζητούμενες ποσότητες ... κάθε κατηγορίας/τμήματος ανά ... δεν δημιουργείται ασάφεια ως προς το φυσικό της αντικείμενο και, μάλιστα, κατά τρόπο που να καθίσταται αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής η υποβολή οικονομικής προσφοράς, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα. Ο ειδικότερος ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η Διακήρυξη είναι ασαφής λόγω της πρόβλεψης του Παραρτήματος της Διακήρυξης της δυνατότητας να προστεθούν ... στις εξυπηρετούμενες από τη συμφωνία πλαίσιο αναθέτουσες αρχές είναι, επίσης, απορριπτέος, διότι οι ποσότητες της συμφωνίας και η υποχρέωση υποβολής προσφοράς για το σύνολό τους ανά τμήμα παραμένουν συγκεκριμένες. Δεδομένου δε ότι η προσφεύγουσα περιορίζεται στην προβολή του ισχυρισμού περί ασάφειας, χωρίς να προβάλλει ότι ο παραπάνω τρόπος ανάθεσης παραβιάζει συγκεκριμένο εθνικό ή ενωσιακό κανόνα δικαίου λόγω, με αποτέλεσμα να

αποκλείεται ή να καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η υποβολή προσφοράς εκ μέρους της, **ο κρινόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί** σε κάθε περίπτωση, ενόψει και της ευχέρειας που παρέχει η Διακήρυξη στους διαγωνιζομένους να ζητούν διευκρινίσεις επί των όρων αυτής (πρβλ. ΣΤΕ 1259/2019, ΔΕΦΑΘ 1550/2024, 1366/2023, 1943/2021). **Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

18. Με τον **τέταρτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση των όρων της Διακήρυξης σχετικά με τα κριτήρια βαθμολόγησης, τα οποία, κατά τους ισχυρισμούς της παρίστανται ασαφή, ακατανόητα, γενικόλογα, άσχετα με το αντικείμενο και γενικά μη νόμιμα, με αποτέλεσμα η βαθμολόγηση των προσφορών να προβλέπεται αυθαίρετη και ως εκ τούτου, να είναι εμφανής ο κίνδυνος μη αντικειμενικής αξιολόγησης και υποβαθμολόγησης της προσφοράς της και να καθίσταται αδύνατη η σύνταξη παραδεκτούς και λυσιτελούς προσφοράς. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι: α) περιλαμβάνονται υποκριτήρια που δεν μπορούν να πληρωθούν από την ίδια, όπως αυτά της περιγραφής και διαθεσιμότητας υλικών και της περιγραφής της διαχείρισης και αποθήκευσης αποθεμάτων ανά ... και ανά μήνα, ενώ είναι άγνωστες οι ποσότητες ανά ..., η κατανόηση του περιβάλλοντος του έργου, ενώ δεν πρόκειται για έργο, αλλά για προμήθεια, β) συγχέονται υποκριτήρια ανάθεσης με κριτήρια επιλογής, όπως είναι η καταλληλότητα και η επάρκεια της εταιρείας, γ) περιγράφονται κριτήρια που ταυτίζονται μεταξύ τους, όπως η κατανόηση του περιβάλλοντος του έργου με τη συνολική αντίληψη του αντικειμένου, των στόχων και των ειδικών απαιτήσεων της σύμβασης, καθώς επίσης και με την ανάλυση, σαφήνεια και πληρότητα της προσφοράς ή η περιγραφή του τρόπου διάθεσης των υλικών και η περιγραφή διαχείρισης αποθεμάτων ή η τεκμηρίωση της δυνατότητας ανταπόκρισης του αναδόχου στην άμεση έναρξη της προμήθειας των υλικών με την περιγραφή και τεκμηρίωση διαθεσιμότητας των υλικών.

19. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι πρωτίστως απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας, η οποία δεν επικαλείται και πολύ περισσότερο δεν εξειδικεύει με ορισμένους ισχυρισμούς ότι υφίσταται συγκεκριμένη βλάβη από κάθε μία

από τις πληττόμενες παραμέτρους βαθμολόγησης – και όχι υποκριτήρια, όπως αβάσιμα υποστηρίζει - κατά τρόπο που εμποδίζεται ή δυσχεραίνεται ουσιαδώς η συμμετοχή της στον διαγωνισμό (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 170/2021, σκ. 16). Τέτοιους ισχυρισμούς δεν αποτελούν τα προβαλλόμενα περί κινδύνου μη αντικειμενικής βαθμολόγησης, διότι τα κριτήρια βαθμολόγησης, όπως αυτά περιγράφονται και εξειδικεύονται, είναι εφαρμοστέα στην αξιολόγηση των προσφορών όλων των διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων και, επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εξαιτίας τους καθίσταται αδύνατη ή ουσιαδώς δυσχερής η εκ μέρους της προσφεύγουσας υποβολή προσφοράς (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 107/2021, σκ. 20-21). Εξάλλου, στο μέτρο που με τον κρινόμενο λόγο η προσφεύγουσα προβάλλει ασάφεια των κριτηρίων βαθμολόγησης, αυτός είναι, επίσης, απορριπτέος ως απαράδεκτος λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος, διότι και στην περίπτωση αυτή η προσφεύγουσα αρκείται στην επίκληση της ασάφειας των πληττόμενων όρων, χωρίς να προσδιορίζει, με ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς ότι η (κατά τους ισχυρισμούς της) ασάφεια καθιστά αδύνατη ή ουσιαδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Τέτοιους ισχυρισμούς δεν αποτελούν τα προβαλλόμενα στην προδικαστική προσφυγή ότι κινδυνεύει να μην υποβάλει παραδεκτή και λυσιτελή προσφορά (πρβλ. ΣτΕ 1259/2019). Εξάλλου, ενόψει της ευχέρειας που παρέχει το άρθρο 2.1.3 της Διακήρυξης στους διαγωνιζομένους να ζητούν διευκρινίσεις, προς άρση τυχόν αμφισβητήσεων ως προς την έννοια των τιθέμενων με αυτήν όρων, δεν αρκεί για τη θεμελίωση του ειδικού εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας η επίκληση ασάφειάς τους (πρβλ. ΣτΕ 1259/2019, ΔΕφΑθ 1366/2023, 1943/2021). Στην προκείμενη δε διαγωνιστική διαδικασία, η αναθέτουσα αρχή ανταποκρίθηκε με το έγγραφό της με αριθμό πρωτ. .../17-1-2025 σε σειρά αιτημάτων των ενδιαφερόμενων οικονομικών φορέων προς παροχή διευκρινίσεων, χωρίς από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού να προκύπτει η υποβολή εκ μέρους της προσφεύγουσας αιτήματος διευκρίνισης σχετικά με τα κριτήρια βαθμολόγησης.

20. Σε κάθε περίπτωση, οι προβαλλόμενος ισχυρισμοί είναι επιπρόσθετα απορριπτέοι και ως αβάσιμοι, διότι:

Α) Ο ισχυρισμός σχετικά με την έλλειψη συνάφειας της παραμέτρου κατανόησης του έργου του Κριτηρίου Κ1 είναι απορριπτέος, διότι εδράζεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η έννοια «έργο» στο συγκεκριμένο πλαίσιο

ισοδυναμεί με την έννοια της σύμβασης δημοσίου έργου. Όμως, από μία απλή επισκόπηση της Διακήρυξης προκύπτει ότι η έννοια «έργο» χρησιμοποιείται ως ισοδύναμη της συμφωνίας πλαίσιο (βλ. άρθρο 2.2.6. «*Τεχνική Περιγραφή...να διασφαλίζεται η τεχνική επάρκεια, ικανότητα και αξιοπιστία του υποψηφίου αναδόχου ως προς τη δυνατότητα άρτιας και αδιάλειπτης εκτέλεσης του έργου...Τα αποδεικτικά μέσα για την κάλυψη των πιο πάνω προϋποθέσεων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, ως σχετιζόμενα ταυτόχρονα και με την αξιολόγηση της ανταπόκρισης των υποψηφίων οικονομικών φορέων προς τις τεχνικές απαιτήσεις του έργου*»), όπως άλλωστε συμβαίνει γενικά σε διακηρύξεις δημοσίων συμβάσεων κάθε είδους (πχ «ομάδα έργου» νοείται και σε συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών).

Β) Ο ισχυρισμός ότι συγχέονται κριτήρια ανάθεσης με κριτήρια επιλογής, όπως είναι η καταλληλότητα και η επάρκεια της εταιρείας είναι, επίσης, απορριπτέος και ως αβάσιμος. Και τούτο, διότι ναι μεν η αξιολόγηση στο πλαίσιο του κριτηρίου ανάθεσης στοιχείων που έχουν οριστεί ως κριτήρια επιλογής συνιστά ανεπίτρεπτη σύγχυση κριτηρίου επιλογής και κριτηρίου ανάθεσης [βλ. Κατευθυντήρια Οδηγία 11 της ΕΑΑΔΗΣΥ (ήδη ΕΑΔΗΣΥ), σελ. 15-17 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία] και, επομένως, δεν είναι δυνατή στο πλαίσιο της αξιολόγησης του κριτηρίου βαθμολόγησης «Κ3 - Συνολική Τεχνική Προσφορά, φύλλο συμμόρφωσης - Βαθμός ετοιμότητας του υποψηφίου Αναδόχου» η βαθμολόγηση στοιχείων που έχουν οριστεί στη Διακήρυξη ως κριτήρια επιλογής, αλλά στην προκείμενη περίπτωση από τον τίτλο και την περιγραφή του κριτηρίου δεν προκύπτει ότι πρόκειται να βαθμολογηθούν τέτοια στοιχεία, απορριπτομένου του αντίθετου ισχυρισμού της προσφεύγουσας. Ειδικότερα, δεν προκύπτει ότι στο πλαίσιο του Κριτηρίου Κ3 αξιολογείται κατ' αρχάς η καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας των διαγωνιζόμενων κατά την έννοια του άρθρου 2.2.4 της Διακήρυξης, ήτοι η άσκηση δραστηριότητας συναφούς με το αντικείμενο της σύμβασης που αποδεικνύεται μέσω της εγγραφής τους στα επαγγελματικά μητρώα ή εμπορικά μητρώα του Παραρτήματος ... του Προσαρτήματος ...' του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, δεν προκύπτει, ούτε από τη διατύπωση του κριτηρίου, ούτε προβάλλεται από την προσφεύγουσα ότι η παράμετρος της «επάρκειας» στο πλαίσιο βαθμολόγησης του Κριτηρίου Κ3 καταλαμβάνει την αξιολόγηση οποιουδήποτε συγκεκριμένου στοιχείου που έχει οριστεί, είτε ως κριτήριο χρηματοοικονομικής και οικονομικής

επάρκειας του άρθρου 2.2.5 της Διακήρυξης, είτε ως κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6 της Διακήρυξης. Για όλους τους παραπάνω λόγους, **ο τέταρτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

Κατά τη μειοψηφούσα άποψη του Μέλους του Κλιμακίου Αικατερίνης Ζερβού σχετικά με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας που αφορούν στο Κριτήριο Κ3, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι είναι ορθοί, στο μέτρο που το βαθμολογούμενα υπό - κριτήριο ανάθεσης «*Καταλληλότητα και επάρκεια της εταιρείας για την υλοποίηση της σύμβασης*» συμπίπτει εννοιολογικά με το πεδίο των κριτηρίων επιλογής των όρων 2.2.4, 2.2.5 και 2.2.6 και της Διακήρυξης. Και αυτό γιατί, όπως βάσιμα προβάλλει η προσφεύγουσα, δεδομένου ότι το παραπάνω κριτήριο ανάθεσης αποτελεί ταυτόχρονα και κριτήριο επιλογής της Διακήρυξης, το οποίο θα πρέπει να πληρούται υποχρεωτικά και θα αξιολογηθεί προηγουμένως για την αντικειμενική πληρότητα των προσφορών των συμμετεχόντων, δεν μπορεί παράλληλα να αποτελεί και αντικείμενο βαθμολόγησης των προσφορών από την αναθέτουσα αρχή, διαδικασία η οποία ενέχει στοιχεία υποκειμενικής, αξιολογικής και συγκριτικής κρίσης. Επομένως, κατά την παραπάνω μειοψηφούσα άποψη, ο κρινόμενος ισχυρισμός της προσφεύγουσας, πρέπει να γίνει δεκτός.

21. Με τον πέμπτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο τρόπος τμηματοποίησης του αντικείμενου της συμφωνίας πλαίσιο σε ... με και χωρίς ... είναι ακατάλληλος. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι κατά τη διάρκεια της ..., οπότε διαπιστώνεται η ποιότητα του ..., μπορεί να προκύψει ότι είναι ακατάλληλη η ... χωρίς Εφόσον, όμως, το αντικείμενο της προμήθειας του αντίστοιχου τμήματος δεν περιλαμβάνει ..., κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ο ... θα πρέπει να καταφύγει σε λύσεις επιζήμιες για τον ..., διότι οι ... θα αποτελούν αντικείμενο προμήθειας άλλου τμήματος που ενδεχομένως θα έχει αναλάβει άλλος προμηθευτής. Ο κρινόμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος λόγω απαραδέκτου ως προβαλλόμενος εκ συμφέροντος τρίτου (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 472/2012, 395/2011 κ.α.). Κατά συνέπεια, **ο πέμπτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

Αριθμός απόφασης: 362/2025

22. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να οριστεί η κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2025 και εκδόθηκε στις 13 Μαρτίου 2025, στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ